

Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 04.07.1996, sp. zn. Cpjn 68/95 a Opjn 1/95, ECLI:CZ:NS:1996:CPJN.68.1995.1

Číslo: 49/1996

Právní věta: K některým otázkám výkladu ustanovení zákona č. 549/1991 Sb. (ve znění se změnami a doplňky vyhlášeném pod č. 78/1995 Sb. a ve znění zákonů č. 118/1995 Sb. a č. 160/1995 Sb.), o soudních poplatcích

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 04.07.1996

Spisová značka: Cpjn 68/95 a Opjn 1/95

Číslo rozhodnutí: 49

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Poplatky soudní

Předpisy: 549/1991 Sb. § 1

§ 10

§ 10 odst. 2

§ 11

§ 11 odst. 1

§ 11 odst. 2 písm. a

§ 11 odst. 2 písm. c 551/1991 Sb. § 11 odst. 2

§ 11 odst. 32 99/1963 Sb. § 96

§ 2 odst. 2

§ 2 odst. 3

§ 2 odst. 5

§ 267 513/1991 Sb. § 502

§ 5 odst. 1

§ 5 odst. 2

§ 6 odst. 3

§ 6 odst. 5

§ 679 odst. 2 99/1963 Sb. § 326 99/1963 Sb. § 43 odst. 2 99/1963 Sb. § 207

§ 7 odst. 1

§ 7 odst. 2

§ 8 odst. 3

§ 8 odst. 4

§ 97

§ 98

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 49/1996 sb. rozh.

K některým otázkám výkladu ustanovení zákona č. 549/1991 Sb. (ve znění se změnami a doplňky vyhlášeném pod č. 78/1995 Sb. a ve znění zákonů č. 118/1995 Sb. a č. 160/1995 Sb.), o soudních poplatcích

(Stanovisko občanskoprávního kolegia a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze 4. 7. 1996, [Cpjn 68/95](#) a [Opjn 1/95](#))

Zákonem č. 36/1995 Sb. provedené změny zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, nejsou v praxi soudu aplikovány a vykládány jednotně. Proto se občanskoprávní a obchodní kolegia Nejvyššího soudu zabývala některými ustanoveními tohoto zákona v zájmu sjednocení jejich výkladu v činnosti soudů České republiky. Podkladem byla vyjádření předsedů krajských soudů, dokládající nejednotnost soudní praxe v této problematice.

a) Při výkladu jednotlivých ustanovení zákona o soudních poplatcích je třeba rozlišit, zda pod pojmem „poplatný úkon“ se rozumí jednotlivý úkon soudu, úkon správy soudu nebo řízení před soudem, a podle povahy věci posoudit, o který z uvedených případů v konkrétní věci jde.

Ustanovení § 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, používá pojmu „poplatný úkon“ jako legislativní zkratky jak pro jednotlivý úkon soudu nebo úkon správy soudu, tak pro soudní řízení.

Např. podle ustanovení § 7 odst. 2 zákona je předmětem poplatného úkonu jednotlivý úkon soudu, podle položky 21 Sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona o soudních poplatcích, podléhá zpoplatnění úkon správy soudu a podle položek 1, popřípadě 12 Sazebníku tvoří předmět poplatného úkonu soudní řízení. Na správném určení předmětu poplatného úkonu je závislý i další postup soudu při vybírání soudních poplatků.

b) Soudní poplatek se podle poznámek č. 5 k položkám č. 1 a 12 Sazebníku soudních poplatků vybere tehdy, jestliže odpůrce uplatnil vůči navrhovateli svá práva ve smyslu ustanovení § 97 o. s. ř. vzájemným návrhem. Ustanovení § 2 odst. 2 zákona o soudních poplatcích dopadá na případy, kdy projev odpůrce představuje vzájemný návrh ve smyslu ustanovení § 98 o. s. ř.

V ustanovení § 2 odst. 2 zákona a v poznámkách č. 5 k položkám 1 a 12 Sazebníku je upraveno placení soudního poplatku ze vzájemného návrhu, který za řízení uplatnil odpůrce proti nároku navrhovatele; zatímco podle ustanovení § 2 odst. 2 zákona je „odpůrce poplatníkem jen v rozsahu, v němž uplatněný vzájemný návrh přesahuje cenu poplatného úkonu“, podle poznámek k položkám č. 1 a 12 Sazebníku soudních poplatků „ze vzájemného návrhu odpůrce se platí poplatek tak, jako by byl tento návrh podáván samostatně“. Z rozdílného znění těchto ustanovení vyplývá, že ustanovení § 2 odst. 2 zákona dopadá na vzájemný návrh uplatněný podle ustanovení § 98 o. s. ř. a že poznámky č. 5 k položkám č. 1 a 12 Sazebníku soudních poplatků se týkají vzájemného návrhu podaného ve smyslu ustanovení § 97 o. s. ř.

O vzájemný návrh ve smyslu ustanovení § 98 o. s. ř. jde tehdy, jestliže odpůrce uplatní proti navrhovateli svou pohledávku k započtení (srov. § 580 a § 581 o. z., § 358 až § 364 obch. zák.) a jestliže současně nejen požaduje, aby byl návrh navrhovatele zamítnut, ale aby na základě jeho vzájemné pohledávky proti navrhovateli mu bylo přisouzeno více, než co požadoval navrhovatel.

U vzájemného návrhu, podaného ve smyslu ustanovení § 98 o. s. ř., je základem pro vyměření soudního poplatku cena předmětu poplatného úkonu požadovaného odpůrcem, tj. cena předmětu poplatného úkonu z nároku stanovená ve výši rozdílu mezi oběma vzájemnými pohledávkami. Jde-li o

vzájemný návrh podaný ve smyslu ustanovení § 98 o. s. ř., platí se soudní poplatek stejně, jako by tento návrh byl podán samostatně. 1)

c) Soudní poplatek, který je odpůrce povinen ve smyslu ustanovení § 2 odst. 3, věty první, zákona o soudních poplatcích zaplatit podle výsledku řízení, se vyměřuje z toho, co bylo navrhovateli rozhodnutím soudu přiznáno.

Podle citovaného ustanovení se soudní poplatek vyměřuje z toho, co bylo rozhodnutím soudu přiznáno, nikoli z toho, co navrhovatel uplatnil návrhem na zahájení řízení. Výše poplatkové povinnosti je totiž vázána k výsledku řízení, tedy ke zjištění, v jakém rozsahu bylo návrhu vyhověno.

d) Soudní poplatek se neplatí z odvolání nebo dovolání proti soudnímu rozhodnutí jen procesní povahy a proti rozhodnutí o nákladech řízení.

Směřuje-li dovolání či odvolání (jako druh opravného prostředku proti rozhodnutí soudu ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5 zákona o soudních poplatcích) proti rozhodnutí, které má jen procesní povahu, nebo proti rozhodnutí o nákladech řízení, nelze pro poplatkové účely vycházet z ceny nároku v řízení uplatňovaného. Je též nutno mít na zřeteli, že Sazebník soudních poplatků nestanoví pro tyto případy žádnou sazbu soudního poplatku, ani na ně nepamatuje v poznámkách k Sazebníku. Poznámka č. 1 k Sazebníku zde použitelná není. Proto se v uvedených případech soudní poplatek nevybírání.

e) Povinnost k zaplacení soudního poplatku z odvolání (za řízení před odvolacím soudem) ukládá soud prvního stupně poplatníku usnesením (t. j. za použití vzoru 4 o. s. ř. podle přílohy č. 2 ke Kancelářskému řádu 2), jestliže o tomto soudním poplatku nerozhodl sám odvolací soud. Nejde-li o poplatek placený v kolcích, platí se tento soudní poplatek na účet soudu prvního stupně (§ 8 odst. 3 zákona o soudních poplatcích).

K rozhodování o soudním poplatku z dovolání je příslušný soud prvního stupně; příslušnost tohoto soudu je dána nejen k vyměření soudního poplatku z dovolání, ale i k případnému zastavení dovolacího řízení podle ustanovení § 9 odst. 2. Nejde-li o poplatek placený v kolcích, platí se tento soudní poplatek na účet odvolacího soudu (§ 8 odst. 3).

Proti usnesení o zastavení dovolacího řízení pro nezaplacení soudního poplatku z dovolání je přípustné odvolání. Bude-li soudní poplatek z dovolání zaplacen do konce odvolací lhůty proti tomuto usnesení, soud prvního stupně své usnesení o zastavení dovolacího řízení zruší (§ 9 odst. 4).

f) Soudní poplatek z dovolání ve věcech vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů se platí podle položky 8 písm. c) Sazebníku soudních poplatků, na který odkazuje ustanovení § 5 odst. 1, věta druhá, zákona o soudních poplatcích, tedy ve výši 500 Kč.

Ustanovení § 5 odst. 2, věty druhé, zákona (za středníkem) je použitelné tam, kde Sazebník sazbu soudního poplatku za dovolací řízení výslovně nestanoví.

Úprava sazby soudního poplatku obsažená v položce 8 písm. c) Sazebníku je v poměru k ustanovení § 5 odst. 2, větě druhé, zákona úpravou speciální.

g) V právních věcech, projednávaných v občanském soudním řízení (s výjimkou věcí obchodních), je cena příslušenství předmětu poplatného úkonu základem soudního poplatku jen v těch případech, kdy je toto příslušenství předmětem samostatného poplatného úkonu.

Ustanovení § 6 odst. 5, věty druhé, zákona o soudních poplatcích, se vztahuje na úroky stanovené v § 502 obch. zák. či na úroky smluvené, jakož i na úroky upravené zákonem č. 191/1950 Sb. (zákonem směnečným a šekovým), nikoli však na úroky z prodlení (§ 369 odst. 1 obch. zák.).

Z terminologického rozlišení „příslušenství“ podle věty první a „úroků“ podle věty druhé citovaného ustanovení vyplývá, že věta druhá se nevztahuje na úroky z prodlení podle ustanovení § 369 odst. 1 obch. zák. (viz § 121 odst. 3 o. z.).

h) Jestliže navrhovatel omezí předmět poplatného úkonu (procesním úkonem částečného zpětvzetí návrhu na zahájení řízení) předtím, než soud začal jednat ve věci samé (§ 6a odst. 3 zákona o soudních poplatcích), sníží soud poplatek o odpovídající část. Při vrácení přeplatku postupuje soud podle ustanovení § 10 odst. 2 zákona.

V uvedeném případě nejde o situaci, že by poplatek zaplatil ten, kdo k tomu nebyl povinen (§ 10 odst. 1, věta první), ani o přeplatek ve smyslu ustanovení § 10 odst. 1, věta druhá a třetí. Při vrácení přeplatku lze tedy aplikovat pouze ustanovení § 10 odst. 2, věta první, a navrhovateli (se zřetelem k § 10 odst. 1, poslední věta, § 5 a Sazebníku) vrátit 50 % přeplatku, jenž odpovídá rozsahu omezení předmětu poplatného úkonu.

Rozhoduje-li soud o vrácení poplatku v době od 1. 4. 1995, postupuje podle § 10 zákona i v případě, že ke zpětvzetí návrhu došlo před tímto datem.

Při zpětvzetí návrhu a při vrácení soudního poplatku se postupuje shodně ve všech druzích řízení podle části třetí občanského soudního řádu.

Omezí-li navrhovatel předmět poplatného úkonu poté, co soud začal jednat ve věci samé, poplatek (přeplatek) se nesníží (popřípadě přeplatek se nevrací).

ch) Soudní poplatky z návrhu na zahájení řízení splatné na výzvu soudu (§ 7 odst. 1, věta druhá, zákona o soudních poplatcích) a převyšující částku 5 000 Kč se platí (s výjimkami zakotvenými v ustanovení § 8 odst. 3 a 4) na účet soudu, u něhož se řízení vede.

Poplatky nebo přeplatky poplatků se vracejí z účtu soudu prvního stupně, u něhož se řízení vede, t. j. z účtu soudu, u něhož bylo řízení zahájeno, popřípadě z účtu soudu, jemuž byla věc delegována (§ 12 o. s. ř.) nebo postoupena z důvodu věcné a nebo místní příslušnosti; to platí u poplatků zaplacených jak kolkovými známkami, tak na účet soudu. Bylo-li rozhodnuto o vrácení soudního poplatku z dovolání zaplaceného na účet odvolacího soudu, vrací se poplatek poplatníkovi z tohoto účtu.

i) Zastavení řízení z důvodu zpětvzetí návrhu na zahájení řízení (§ 96 o. s. ř.) přichází v úvahu jen tehdy, když byl soudní poplatek zaplacen, nebo když nelze řízení zastavit pro nesplnění poplatkové povinnosti proto, že soud již začal jednat ve věci samé. Soudní poplatek bude navrhovateli po právní moci tohoto usnesení vrácen za podmínek a v rozsahu stanoveném v § 10 zákona o soudních poplatcích.

Vezme-li navrhovatel návrh na zahájení řízení zpět dříve, než byl zcela zaplacen splatný soudní poplatek, soud navrhovatele vyzve, aby poplatek zaplatil v dodatečné lhůtě, kterou mu současně stanoví (§ 9 odst. 1). V případě, že navrhovatel vzal návrh na zahájení řízení zpět předtím, než nastala splatnost soudního poplatku, soud jej vyzve ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1, věta druhá, k zaplacení soudního poplatku; nebude-li poplatek zaplacen do 3 dnů od doručení výzvy, soud navrhovatele vyzve, aby poplatek zaplatil v dodatečné lhůtě, kterou mu současně stanoví (§ 9 odst. 1).

Nebude-li poplatek zaplacen ani dodatečně ve lhůtě stanovené soudem, soud řízení zastaví, nezačal-li jednat ve věci samé (§ 9 odst. 2). Dnem právní moci tohoto usnesení poplatková povinnost zaniká (§ 9 odst. 5).

Zastavení řízení z důvodu zpětvzetí návrhu na zahájení řízení (§ 96 o. s. ř.) přichází v úvahu jen

tehdy, když byl soudní poplatek zaplacen nebo když nelze řízení zastavit pro nesplnění poplatkové povinnosti, protože soud již začal jednat ve věci samé. Soudní poplatek bude navrhovateli po právní moci tohoto usnesení vrácen za podmínek a v rozsahu stanoveném v § 10 zákona o soudních poplatcích.

Dojde-li ke zpětvzetí návrhu až po marném uplynutí lhůty pro podání odporu proti platebnímu rozkazu, nepřichází vrácení soudního poplatku v úvahu, neboť platební rozkaz je v právní moci.

Byl-li soudní poplatek zaplacen ve správné výši a navrhovatel vzal návrh na zahájení řízení zpět dříve, než soud začal jednat ve věci samé, soud řízení podle ustanovení § 96 odst. 1 a 3 o. s. ř. zastaví. Po právní moci usnesení o zastavení řízení vrátí navrhovateli 50 % zaplaceného soudního poplatku.

Začal-li soud jednat ve věci samé i přesto, že poplatek nebyl zcela nebo zčásti zaplacen, a návrh byl poté vzat zpět, soud řízení zastaví podle ustanovení § 96 o. s. ř. Poplatek nebo jeho neuhrazenou část soud uloží navrhovateli zaplatit usnesením (vzor 4 o. s. ř.) a bude jej vymáhat.

j) Úprava věcného a osobního osvobození od soudních poplatků, obsažená v ustanovení § 11 zákona o soudních poplatcích, nevyklučuje existenci další zvláštní úpravy osvobození od soudních poplatků v jiných právních předpisech.

Ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) zákona upravuje věcné osvobození od soudních poplatků mimo jiné též ve věcech nemocenského pojištění a pojistného na všeobecné zdravotní pojištění. Pro věcné osvobození podle citovaného ustanovení není rozhodující, zda účastníkem řízení v uvedených věcech je Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR nebo jiná zdravotní pojišťovna.

Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR je osobně osvobozena od soudních poplatků podle ustanovení § 11 odst. 2 zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Na tom ničeho nezměnila ani novela zákona o soudních poplatcích provedená s účinností k 1. 4. 1995 zákonem č. 36/1995 Sb.; touto právní normou ustanovení § 11 odst. 2 zákona č. 551/1991 Sb. derogováno nebylo.

k) Osvobození podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. f) zákona o soudních poplatcích se (v návaznosti na ustanovení § 11 odst. 3) nevztahuje na řízení o opravných prostředcích a na řízení o výkonu rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že osvobození podle § 11 odst. 1 písm. f) zákona se na rozdíl od ostatních osvobození uvedených v § 11 odst. 1 výslovně přiznává v „prvním stupni řízení“, ustanovení § 11 odst. 3 zákona se v dědických věcech neuplatní.

l) Osobní osvobození od soudních poplatků, poskytnuté České republice podle ustanovení § 11 odst. 2 písm. a) zákona o soudních poplatcích, se týká všech jejích státních orgánů, jimž náleží moc zákonodárná, výkonná a soudní.

Ministerstva a jiné státní orgány České republiky jsou osvobozeny od soudních poplatků nejen tehdy, jedná-li jménem České republiky, ale i ve věcech, v nichž vystupují jménem vlastním.

Rozpočtové organizace zřízené podle zákona č. 576/1990 Sb. (ve znění pozdějších předpisů) ústředními orgány, okresními úřady a obcemi nejsou od soudních poplatků podle citovaného ustanovení osvobozeny.

Státními fondy, kterým náleží osvobození od soudních poplatků podle citovaného ustanovení, jsou zejména fondy tržní regulace v zemědělství, pro zúrodnění půdy, životního prostředí, pro podporu a

rozvoj kinematografie a kultury.

m) Podle ustanovení § 11 odst. 2 písm. c) zákona o soudních poplatcích je od soudních poplatků osvobozen nejen navrhovatel v řízení o stanovení výživného, ale také navrhovatel v řízení o zvýšení výživného.

Osvobození podle citovaného ustanovení se nevztahuje na navrhovatele v řízení o snížení nebo zrušení výživného, je-li navrhovatelem osoba povinná k plnění výživného.

Jde-li o vzájemnou vyživovací povinnost rodičů a dětí, je řízení od soudního poplatku osvobozeno věcně podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. c).

n) Podle položky 28 Sazebníku soudních poplatků se vybírá soudní poplatek z žádosti pronajímatele na provedení soupisu movitých věcí podle ustanovení § 672 odst. 2 o. z. Jde o soudní poplatek za jednotlivý úkon; vykonavatel soupis neprovede, dokud soudní poplatek nebude zaplacen.

Za provedení soupisu podle § 326 o. s. ř. se soudní poplatky nevybírají.

V položce 28 Sazebníku je stanoveno, že soudní poplatek ve výši 500 Kč se platí „za sepsání věci soudním vykonavatelem“.

Soupis movitých věcí povinného, které mají být soudem prodány k uspokojení pohledávky oprávněného, je úkonem při provedení výkonu rozhodnutí. Po nařízení výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí povinného je soud povinen postarat se o jeho provedení i bez dalšího návrhu oprávněného (srov. § 265 odst. 1 o. s. ř.); za tím účelem soud – jak uvádí ustanovení § 326 odst. 1 o. s. ř. – učiní opatření, aby v bytě povinného, popřípadě na jiném místě, kde má povinný své věci umístěny, byly sepsány věci, které by mohly být prodány, a to v takovém rozsahu, aby výtěžek prodeje sepsaných věcí postačil k uspokojení pohledávky oprávněného spolu s náklady výkonu rozhodnutí. Protože soud provádí soupis movitých věcí povinného i bez výslovného návrhu oprávněného, nevybírá se za takového sepsání věci soudním vykonavatelem soudní poplatek; to platí nejen tehdy, když vykonavatel provedl soupis z úřední povinnosti, ale i v případě, že oprávněný provedení soupisu movitých věcí povinného výslovně navrhl.

Soudnímu poplatku podléhá návrh na nařízení výkonu rozhodnutí (srov. položku 18 Sazebníku); soudní poplatek takto vybíraný zahrnuje nejen samotné nařízení výkonu rozhodnutí, ale i všechny úkony soudu potřebné k provedení nařízeného výkonu.

Soudní poplatek podle položky 28 Sazebníku se za této situace vybírá jen z žádosti pronajímatele na provedení soupisu movitých věcí, které jsou na pronajaté věci a patří nájemci nebo osobám, které s ním žijí ve společné domácnosti (§ 672 o. z.). Soupis věcí je zde předpokladem pro zástavní právo, popřípadě zadržovací právo pronajímatele k těmto věcem, a je proto odůvodněné, aby pronajímatel žádající o soupis těchto věcí za tento úkon soudu zaplatil soudní poplatek. Protože jde o soudní poplatek za jednotlivý úkon soudu, požadovaný soupis soudní vykonavatel – jestliže žadatel není od soudních poplatků podle ustanovení § 11 odst. 2 zákona nebo podle ustanovení § 138 o. s. ř. osvobozen – neprovede, dokud soudní poplatek nebude zaplacen (§ 9 odst. 6 zákona).

o) Soudní poplatek za řízení se nevybírá, jestliže řízení zahájené na návrh bylo zastaveno podle ustanovení § 43 odst. 2 o. s. ř.

Soudní poplatky se vybírají za jednotlivé úkony nebo za řízení, prováděné na návrh soudy České republiky, a za úkony správy soudů, které jsou vymezeny v sazebníku soudních poplatků (§ 1 zákona o soudních poplatcích). Poplatková povinnost vzniká podáním návrhu na provedení poplatného úkonu, je-li poplatníkem navrhovatel (§ 4 písm. a)).

Zákon o soudních poplatcích vychází z předpokladu, že návrh na provedení poplatného úkonu (na zahájení řízení, prováděného na návrh) obsahuje všechny náležitosti stanovené zákonem, které soudu umožňují jeho projednání a meritorní rozhodnutí o něm. Uvedený závěr vyplývá zejména ze způsobu, jak je v zákoně stanoven základ pro určení výše poplatku (srov. § 6 a § 6a) a jak je stanovena výše soudních poplatků v položkách 1, 3, 4, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 17, 18, 25 a 26 Sazebníku. Nemá-li návrh potřebné náležitosti a řízení bylo pro tento nedostatek podle ustanovení § 43 odst. 2 o. s. ř. zastaveno, soudní poplatek za řízení zahájené tímto návrhem se nevybírání, a to jednak proto, že tu chybí způsobilý návrh na provedení poplatného úkonu podle ustanovení § 4 písm. a), a jednak proto, že v Sazebníku není soudní poplatek z takového návrhu (z řízení na jeho základě zahájeného) vymezen a položky 1, 3, 4, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 17, 18, 25 a 26 Sazebníku se v tomto případě neuplatní.

Uvedené platí jak tehdy, bylo-li podle ustanovení § 43 odst. 2 o. s. ř. zastaveno řízení před soudem prvního stupně, tak i v případech, v nichž bylo za použití tohoto ustanovení zastaveno řízení o obnovu (srov. § 232 odst. 2 o. s. ř.), odvolací řízení (srov. § 211 o. s. ř.) nebo dovolací řízení (srov. § 243c o. s. ř.).

Jestliže navrhovatel zaplatil soudní poplatek za řízení, které bylo zastaveno podle ustanovení § 43 odst. 2 o. s. ř., soud mu poplatek vrátí, neboť jej zaplatil ten, kdo k tomu nebyl povinen (§ 10 odst. 1, věta první).

p)Z návrhu na vyloučení věci ze soudního výkonu rozhodnutí se platí soudní poplatek z ceny předmětu řízení.

r)Soudní poplatek (50 %) se vrací také v případě zpětvzetí odvolání.

„Pokud žalovaný jen popírá opodstatněnost uplatněného nároku a žádá zamítnutí návrhu, nejde o návrh, ze kterého by se vyměřoval soudní poplatek. Pokud však žalovaný uplatňuje proti žalobní pohledávce vzájemnou pohledávku, je třeba rozlišovat tyto případy:

1) Srov. k tomu výklad, který byl uveřejněn pod č. 14/1976 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek na str. 134-135 (356-357):

2) Viz instrukci Ministerstva spravedlnosti ČR ze dne 30. 8. 1993, č. j. 1068/93-OOD (uveřejněnou pod č. 5/1993 Sbírkou instrukcí a sdělení MS ČR), kterou se vydává Vnitřní a kancelářský řád pro okresní a krajské soudy, (ve znění instrukce Ministerstva spravedlnosti ČR ze dne 1. 3. 1994, č. j. 1068/94-OOD, uveřejněné pod č. 3/1994 Sbírkou instrukcí a sdělení Ministerstva spravedlnosti ČR).